

สมัชชาสุขภาพจังหวัดจันทบุรี

ประเด็น การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

สรุปภาพรวมสถานการณ์ปัญหา

จากการสำรวจอายุของวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์พบว่า มีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ โดยปัจจุบันพบว่า มีอัตราการตั้งครรภ์ในหญิงอายุ ๑๕-๑๙ ปีต่อจำนวนประชากรหญิงอายุ ๑๕-๑๙ ปี พันคนในปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๕๖, ๔๓.๙๑ และ ๔๑.๔๔ ตามลำดับ และพบว่าจำนวนร้อยละการคลอดซ้ำในวัยรุ่น จังหวัดจันทบุรี ในปีพ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๕๘ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๙.๖๗, ๙.๒๒ และ ๑๒.๕๐ ตามลำดับซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น พบว่าส่วนใหญ่เกิดจากใช้วิธีคุมกำเนิดที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ได้ใช้วิธีป้องกัน เนื่องจากขาดความรู้ มีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ คิดว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งเดียวไม่จำเป็นต้องคุมกำเนิด คิดว่าการหลังภายนอกจะสามารถคุมกำเนิดได้ นอกจากนี้วัยรุ่นยังไม่กล้าไปขอรับบริการคุมกำเนิด และการเข้าถึงบริการคุมกำเนิดที่มีประสิทธิภาพสำหรับวัยรุ่น ยังเป็นเรื่องที่วัยรุ่นต้องไปแสวงหาเองด้วยความรู้ที่ไม่ถูกต้อง

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นจะมีโอกาสสูงที่จะเกิดผลกระทบต่อด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจเนื่องจาก ร่างกายของมารดาวัยรุ่นยังไม่เจริญเติบโตเต็มที่ จึงมีโอกาสเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์สูงกว่าการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นผู้ใหญ่ รวมทั้งปัจจัยด้านจิตใจ อารมณ์ และสังคม ที่ต้องเปลี่ยนบทบาทจากเด็กหญิงมาเป็นมารดาที่ต้องรับผิดชอบแบบผู้ใหญ่ในทันที มักประสบกับความเครียด และโรคซึมเศร้า เนื่องจากไม่ได้มีการเตรียมตัวสำหรับการใช้ชีวิตครอบครัวและเป็นมารดา ถือเป็นภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้น โดยไม่ได้มีความพร้อม ทั้งร่างกายและจิตใจ ขาดวุฒิภาวะในการเป็นบิดามารดา และส่วนใหญ่เป็นการตั้งครรภ์โดยไม่ได้วางแผนที่จะตั้งครรภ์ ไม่ได้ฝากครรภ์หรือฝากครรภ์เมื่ออายุครรภ์มากๆ เป็นเหตุให้ไม่ได้รับการดูแลที่เหมาะสมระหว่างที่ตั้งครรภ์ทำให้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เกิดภาวะแทรกซ้อนได้ตั้งแต่ในระยะตั้งครรภ์ คลอด หลังคลอด เช่น ภาวะช็อคในขณะตั้งครรภ์ เอชไอวี/เอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ภาวะตกเลือดหลังคลอด ภาวะป่วยทางจิต เป็นต้น

- 1 **มติที่เสนอให้ผู้รับผิดชอบระดับนโยบาย ผลักดันให้เกิดการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม**
2 มติของการพัฒนาโยบายสาธารณะ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุน จังหวัดจันทบุรี
3 มีข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังนี้
- 4 ๑. จังหวัดจันทบุรีควรจัดให้มีองค์กรเครือข่ายและโครงสร้างในการบริหารจัดการป้องกันและแก้ไข
5 ปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุนในระดับจังหวัดและอำเภอ โดยกำหนดให้มีบทบาทในการบริหาร
6 องค์กร รับผิดชอบ ดูแล และประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กรไว้อย่างชัดเจน พร้อมทั้งจัดให้
7 มีงบประมาณในการบริหารงานอย่างเพียงพอ
 - 8 ๒. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ควรให้ข้อมูลข่าวสารและความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและ
9 แก้ไขปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุนแก่ผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุนและครอบครัวอย่างถูกต้อง ครบถ้วน
10 และเที่ยงตรง
 - 11 ๓. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจันทบุรี ควรจัดให้มีบริการให้คำปรึกษาและบริการอนามัยเจริญพันธุ์
12 ที่ได้มาตรฐาน สำหรับผู้รับบริการซึ่งเป็นวัยรุนและสอดคล้องกับสิทธิของวัยรุนตามพระราชบัญญัติ
13 การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุน (มาตรา ๕)รวมทั้งจัดให้มีระบบการส่งต่อให้
14 ได้รับการจัดสวัสดิการสังคมอย่างเหมาะสม
 - 15 ๔. สถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี ควรปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการ
16 ตั้งครุภักในวัยรุน พ.ศ. ๒๕๕๙อย่างเคร่งครัด
 - 17 ๕. สถานศึกษาควรกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียนและนักศึกษา (พสน.)
18 ของจังหวัดจันทบุรี ปฏิบัติหน้าที่อย่างเคร่งครัด เพื่อดูแลช่วยเหลือป้องปรามนักเรียนนักศึกษาที่
19 ประพฤติตัวไม่เหมาะสม ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาในเบื้องต้น
 - 20 ๖. ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ทางด้านกฎหมายแก่ผู้ประกอบการ
21 สถานบริการ ตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ตลอดจนพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องฉบับใหม่
22 และ/หรือ ประกาศคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
 - 23 ๗. ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี รณรงค์ขอความร่วมมือ โดยการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU)
24 ระหว่างหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงกับผู้ประกอบการสถานบริการตามกฎหมายว่าด้วย
25 สถานบริการ เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำผิดตั้งแต่ต้น ได้แก่ ไม่ยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มี
26 อายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์เข้าไปใช้บริการ ไม่ขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้มีอายุต่ำกว่ายี่สิบปี
27 บริบูรณ์และไม่ขายนอกเวลาที่กฎหมายกำหนด ไม่เปิดทำการเกินกว่าเวลาที่กฎหมายกำหนด
 - 28 ๘. ตำรวจภูธรจังหวัดจันทบุรี ควรจัดให้มีการติดตั้งและเชื่อมโยงสัญญาณภาพโทรทัศน์วงจรปิด
29 (CCTV) จากภายในห้องสถานบริการมายังภายนอกห้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือผู้ปกครอง
30 สามารถติดตามตรวจสอบได้
 - 31 ๙. สโมสรโรตารี E-club ภาค ๓๓๔๐จังหวัดจันทบุรี จัดโครงการร่วมรณรงค์และให้การสนับสนุน
32 หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ในการลดปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุนและจัดตั้งกองทุนเพื่อให้การ
33 ช่วยเหลือแม่วัยใสที่ไม่พร้อม
 - 34 ๑๐. สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้สภาเด็กและเยาวชน
35 ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ สร้างเครือข่ายเด็ก และเยาวชนในพื้นที่เพื่อเป็นแกนนำป้องกัน
36 แก้ไข และเฝ้าระวังปัญหาการตั้งครุภักในวัยรุน
- 37